Štvrtok 19. januára 2023

P9_TA(2023)0019

Situácia v oblasti maloobjemového rybolovu v EÚ a vyhliadky do budúcnosti

Uznesenie Európskeho parlamentu z 19. januára 2023 o situácii v oblasti maloobjemového rybolovu v EÚ a o vyhliadkach do budúcnosti (2021/2056(INI))

(2023/C 214/14)

Európsky parlament,

— so zreteľom na dokument Komisie o námornom hospodárstve č. 08/2020 z 9. marca 2021 s názvom Rybárska flotila EÚ 2020: Trendy a hospodárske výsledky ([1]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie zo 16. júna 2020 s názvom Udržateľnejší rybolov v EÚ: aktuálny stav a smerovanie na rok 2021 (COM(2020)0248),

— so zreteľom na články 38 až 44 a článok 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),

— so zreteľom na odôvodnenie 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES ([2]) (nariadenie o spoločnej rybárskej politike), v ktorom sa uvádza, že spoločná rybárska politika by mala prispievať k „dlhodobej environmentálnej, hospodárskej a sociálnej udržateľnosti“ a k „primeranej životnej úrovni v rámci odvetvia rybárstva, a to aj v maloobjemovom rybolove“, a na jeho odôvodnenie 33, v ktorom sa uvádza, že „prístup k danému rybolovu by mal vychádzať z transparentných a objektívnych kritérií vrátane kritérií environmentálnej, sociálnej a hospodárskej povahy“ a že „členské štáty by mali presadzovať zodpovedný rybolov prostredníctvom stimulov poskytnutých tým prevádzkovateľom, ktorí lovia ryby spôsobom, ktorý je najmenej škodlivý pre životné prostredie, a ktorí prinášajú spoločnosti najväčší prínos“,

— so zreteľom na článok 17 nariadenia o spoločnej rybárskej politike, v ktorom sa uvádza, že pri prideľovaní rybolovných možností členské štáty používajú „transparentné a objektívne kritériá vrátane kritérií environmentálnej, sociálnej a hospodárskej povahy“,

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000 ([3]) (nariadenie o spoločnej organizácii trhov),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/89/EÚ z 23. júla 2014, ktorou sa ustanovuje rámec pre námorné priestorové plánovanie ([4]),

— so zreteľom na pozmeňujúce návrhy prijaté Európskym parlamentom 11. marca 2021 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 1224/2009 a ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 768/2005, (ES) č. 1967/2006, (ES) č. 1005/2008 a nariadenie (EÚ) 2016/1139, pokiaľ ide o kontrolu rybárstva ([5]),

---

([1]) Dokument o námornom hospodárstve č. 08/2020, Rybárska flotila EÚ 2020: Trendy a hospodárske výsledky, Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre námorné záležitosti a rybárstvo, 9. marec 2021.
([2]) Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22.
([3]) Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 1.
([4]) Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 135.
([5]) Ú. v. EÚ C 474, 24.11.2021, s. 218.

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1139 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/1004 ([6]) (nariadenie o ENRAF),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014 z 15. mája 2014 o Európskom námornom a rybárskom fonde, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1255/2011 ([7]) (nariadenie o ENRF),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2021 o stratégii „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu ([8]),

— so zreteľom na publikáciu Vedeckého, technického a hospodárskeho výboru pre rybárstvo (STECF) z 20. augusta 2019 s názvom Výročná hospodárska správa o rybárskej flotile EÚ za rok 2019 (STECF 19-06) ([9]),

— so zreteľom na správu výboru STECF z 26. septembra 2019 s názvom Sociálne údaje v sektore rybárstva EÚ (STECF 19 – 03) ([10]),

— so zreteľom na správu výboru STECF z 8. decembra 2021 s názvom Výročná hospodárska správa o rybárskej flotile EÚ za rok 2021 (STECF 21 – 08) ([11]),

— so zreteľom na správu výboru STECF z 10. decembra 2020 s názvom Sociálny rozmer spoločnej rybárskej politiky (STECF 20 – 14) ([12]),

— so zreteľom na závery regionálnej konferencie Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) s názvom Budovanie budúcnosti pre udržateľný maloobjemový rybolov v Stredozemnom a Čiernom mori, ktorá sa konala od 7. do 9. marca 2016 v Alžíri,

— so zreteľom na cieľ 14.b uvedený medzi cieľmi OSN v oblasti udržateľného rozvoja, ktorý požaduje prístup k morským zdrojom a na trhy pre maloobjemových a drobných rybárov,

— so zreteľom na dobrovoľné usmernenia FAO na zabezpečenie udržateľného maloobjemového rybolovu v kontexte potravinovej bezpečnosti a odstraňovania chudoby,

— so zreteľom na správu FAO s názvom Stav svetového rybolovu a akvakultúry 2020: Udržateľnosť v akcii,

— so zreteľom na to, že OSN vyhlásila rok 2022 za Medzinárodný rok drobného rybolovu a akvakultúry,

---

([6]) Ú. v. EÚ L 247, 13.7.2021, s. 1.
([7]) Ú. v. EÚ L 149, 20.5.2014, s. 1.
([8]) Ú. v. EÚ C 184, 5.5.2022, s. 2.
([9]) Výročná hospodárska správa o rybárskej flotile EÚ za rok 2019 (STECF 19 – 06), Európska komisia, Spoločné výskumné centrum, Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybárstvo, 20. august 2019: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ca63ab82-c3bf-11e9-9d01-01aa75ed71a1
([10]) Sociálne údaje v sektore rybárstva EÚ, Európska komisia, Spoločné výskumné centrum, Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybárstvo, 26. septembra 2019: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/fd0f6774-e0dd-11e9-9c4e-01aa75ed71a1
([11]) Výročná hospodárska správa o rybárskej flotile EÚ za rok 2021 (STECF 21 – 08), Európska komisia, Spoločné výskumné centrum, Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybárstvo, 8. december 2021: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/77fb8e7b-58a7-11ec-91ac-01aa75ed71a1/
([12]) Sociálny rozmer spoločnej rybárskej politiky (STECF 20 – 14), Európska komisia, Spoločné výskumné centrum, Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybárstvo, 10. december 2020: https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/43805/2672864/STECF+20-14+-+Social%20dimension+CFP.pdf/a68c6c42-6b64-41fc-b5a0-b724c71aa78e

Štvrtok 19. januára 2023

— so zreteľom na 7. environmentálny akčný program (EAP) a koncepcie, ktoré sú v ňom zakotvené, ako sú planetárne medze a ekologické limity,

— so zreteľom na publikáciu s názvom Maloobjemový rybolov v Európe: jeho stav, odolnosť a správa ([13]),

— so zreteľom na ministerské vyhlásenie a plán MedFish4Ever ([14]),

— so zreteľom na správu o vykonávaní ENRF ([15]),

— so zreteľom na ministerské vyhlásenie z roku 2018 o regionálnom akčnom pláne pre maloobjemový rybolov v Stredozemnom a Čiernom mori,

— so zreteľom na štúdiu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) z roku 2018 s názvom Relatívne účinky politík na podporu rybárstva ([16]),

— so zreteľom na vedecký článok s názvom Prístup maloobjemového rybolovu k rybolovným možnostiam v Európskej únii: Je spoločná rybárska politika správnym krokom k dosiahnutiu cieľa udržateľného rozvoja č. 14b? ([17]),

— so zreteľom na vedecký článok s názvom Vymedzenie maloobjemového rybolovu a preskúmanie úlohy vedy pri formovaní vnímania toho, kto a čo je dôležité: systematický prehľad ([18]),

— so zreteľom na štúdiu z roku 2017 vypracovanú pre Výbor pre rybárstvo s názvom Maloobjemový rybolov a modrý rast v EÚ ([19]),

— so zreteľom na štúdiu z roku 2021 vypracovanú pre Výbor pre rybárstvo s názvom Pracovný seminár na tému elektronické technológie pre rybolov – časť III: Systémy prispôsobené pre maloobjemové plavidlá ([20]),

— so zreteľom na štúdiu z júla 2021 vypracovanú pre Výbor pre rybárstvo s názvom Vplyv pandémie COVID-19 na rybolov a akvakultúru EÚ ([21]),

---

([13]) Pascual-Fernández, J. J., Pita, C. a Bavinck, M. (eds), *Maloobjemový rybolov v Európe: jeho stav, odolnosť a správa*, *séria publikácií MARE*, zväzok 23, Springer, Cham, Švajčiarsko, 2020.

([14]) https://www.actu-environnement.com/media/pdf/news-28756-declaration-malte-surpeche-mediterranee.pdf

([15]) Správa o vykonávaní ENRF za rok 2020, Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre námorné záležitosti a rybárstvo, oddelenie podpory monitorovania a hodnotenia rybolovu a akvakultúry, september 2021: https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/system/files/2021-09/emff-implementation-report-2020_en.pdf

([16]) Martini, R. a Innes, J., Relative Effects of Fisheries Support Policies (Relatívne účinky politík na podporu rybárstva), OECD Food, Agriculture and Fisheries Papers, č. 115, OECD Publishing, Paríž, 2018: https://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/relative-effects-of-fisheries-support-policies_bd9b0dc3-en

([17]) Said, A. et al., Small-scale fisheries access to fishing opportunities in the European Union: Is the Common Fisheries Policy the right step to SDG14b? (Prístup maloobjemového rybolovu k rybolovným možnostiam v Európskej únii: Je spoločná rybárska politika správnym krokom k dosiahnutiu cieľa udržateľného rozvoja č. 14b?), *Marine Policy*, zväzok 118, 2020: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0308597X20302475

([18]) Smith, H. and Basurto, X., Defining Small-Scale Fisheries and Examining the Role of Science in Shaping Perceptions of Who and What Counts: A Systematic Review (Vymedzenie maloobjemového rybolovu a preskúmanie úlohy vedy pri formovaní vnímania toho, kto a čo je dôležité: systematický prehľad), *Frontiers in Marine Science*, zväzok 6, 2019: https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fmars.2019.00236/full

([19]) Štúdia – Maloobjemový rybolov a modrý rast v EÚ, Európsky parlament, Generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky Únie, tematická sekcia B – Štrukturálne politiky a politiky súdržnosti, 18. marec 2017: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/573450/IPOL_STU(2017)573450_EN.pdf

([20]) Štúdia – Pracovný seminár na tému elektronické technológie pre rybolov – časť III: Systémy prispôsobené pre maloobjemové plavidlá, Európsky parlament, generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky Únie, tematická sekcia B – Štrukturálne politiky a politiky súdržnosti, 30. júla 2021: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690863/IPOL_STU(2021)690863_EN.pdf

([21]) Štúdia – Vplyv pandémie COVID-19 na rybolov a akvakultúru EÚ, Európsky parlament, Generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky Únie, tematická sekcia B – Štrukturálne politiky a politiky súdržnosti, 7. júla 2021: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690880/IPOL_STU(2021)690880_EN.pdf

— so zreteľom na svoje uznesenie z 22. novembra 2012 o maloobjemovom pobrežnom rybolove, drobnom rybolove a reforme spoločnej politiky rybného hospodárstva ([22]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 12. apríla 2016 o inováciách a diverzifikácii maloobjemového pobrežného rybolovu v regiónoch, ktoré závisia od rybolovu ([23]),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 4. júla 2017 o úlohe cestovného ruchu súvisiaceho s rybolovom pri diverzifikácii rybárstva ([24]),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. septembra 2021 o posilnení partnerstva s najvzdialenejšími regiónmi Únie ([25]),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. septembra 2021 s názvom Budúci rybári: ako pritiahnuť novú generáciu pracovníkov k odvetviu rybárstva a vytvárať pracovné miesta v pobrežných komunitách ([26]),

— so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre rybárstvo (A9-0291/2022),

A. keďže v nariadení o ENRAF sa „maloobjemový pobrežný rybolov“ vymedzuje ako rybolovné činnosti, ktoré uskutočňujú morské a vnútrozemské rybárske plavidlá s celkovou dĺžkou menej ako 12 metrov, ktoré nepoužívajú vlečený výstroj, ako aj rybári loviaci z brehu vrátane zberačov mäkkýšov, kôrovcov a ostnatokožcov, a keďže ide o jedinú definíciu pobrežného rybolovu, ktorá existuje v právnych predpisoch EÚ;

B. keďže súčasné vymedzenie maloobjemového rybolovu zahrnuté v nariadení o ENRF a v nariadení o ENRAF vylučuje určité typy plavidiel, ako sú plavidlá, ktoré používajú určitý tradičný výstroj, a ktoré v dôsledku tohto vylúčenia majú problémy získať finančné prostriedky EÚ; keďže toto vylúčenie znižuje aj viditeľnosť maloobjemového rybolovu a jeho prítomnosť v štatistikách EÚ, pretože tieto jednotky sa nezapočítavajú do tohto odvetvia;

C. keďže existujú iné, menej prísne prístupy k vymedzeniu maloobjemového, drobného a pobrežného rybolovu, napríklad v dobrovoľných usmerneniach FAO na zabezpečenie udržateľného maloobjemového rybolovu v kontexte potravinovej bezpečnosti a odstraňovania chudoby alebo v prebiehajúcich diskusiách pracovnej skupiny pre drobný rybolov v rámci Všeobecnej rybárskej komisie pre Stredozemné more;

D. keďže vo väčšine členských štátov sú pre maloobjemový rybolov typické črty, ktoré idú nad rámec vymedzenia ENRAF, keďže vlády uplatňujú celý rad dodatočných kritérií, a to aj pokiaľ ide o povolený výstroj, maximálnu dĺžku plavidla, výkon motora, maximálne trvanie rybárskych výjazdov, vzdialenosť od prístavu, v ktorom môžu plavidlá pôsobiť, oblasť činnosti, maximálny povolený čas cestovania a vlastníctvo plavidla;

E. keďže v rámci súčasnej spoločnej rybárskej politiky nie je riadne vymedzený pojem drobný rybolov, maloobjemový rybolov alebo pobrežný rybolov, pričom jeho vymedzenie je založené výlučne na dĺžke plavidla, zatiaľ čo iné vhodnejšie a aktuálnejšie definície tohto druhu rybolovu sú stanovené v medzinárodných dohovoroch; keďže európske definície drobného rybolovu, maloobjemového rybolovu a pobrežného rybolovu by sa mali zrevidovať;

F. keďže v roku 2019 odvetvie maloobjemového rybolovu v EÚ-28 pozostávalo z flotily 42 838 plavidiel, ktoré predstavovali len 7,5 % hrubej priestornosti a 5,4 % celkovej vylodenej hmotnosti v členských štátoch, a zamestnávalo 62 650 rybárov, ktorí predstavovali 75 % aktívnych rybárskych lodí a 48 % posádky; keďže veľkokapacitná flotila predstavovala 19 % z celkového počtu plavidiel a 67 % hrubej priestornosti, zamestnávala 46 % všetkých rybárov a zodpovedala za 81 % vylodenej hmotnosti zaznamenanej v členských štátoch; keďže hlbokomorská flotila očíslovala len 259 registrovaných plavidiel, ktoré predstavujú síce menej ako 1 % celkového počtu plavidiel, ale 19 % hrubej priestornosti a 14 % celkovej vylodenej hmotnosti zaznamenanej v členských štátoch;

([22]) Ú. v. EÚ C 419, 16.12.2015, s. 167.
([23]) Ú. v. EÚ C 58, 15.2.2018, s. 82.
([24]) Ú. v. EÚ C 334, 19.9.2018, s. 20.
([25]) Ú. v. EÚ C 117, 11.3.2022, s. 18.
([26]) Ú. v. EÚ C 117, 11.3.2022, s. 67.

G. keďže okrem veľmi obmedzených zdrojov na podporu plavidiel v rámci ENRF (500 miliónov EUR) a všeobecne nízkej miery plnenia je maloobjemový rybolov napriek svojej veľkosti a dôležitosti najmenej podporovaným segmentom, ktorý dostáva najmenší podiel finančných prostriedkov: sumu pokrývajúcu 38 % z celkového počtu operácií spojených s plavidlami, ktorá zároveň predstavuje len 25 % celkových výdavkov ENRF na plavidlá;

H. keďže európska flotila sa v posledných rokoch stále zmenšovala a v roku 2020 zaznamenala pokles hodnoty vylodených rýb o 17 %, zamestnanosti o 19 % a zisku o 29 % v porovnaní s rokom 2019 ([27]);

I. keďže flotila maloobjemového rybolovu je flotila s najobmedzenejšími finančnými zdrojmi;

J. keďže typickými znakmi maloobjemového rybolovu je jeho malý vplyv na životné prostredie, jeho sezónny rôznorodý charakter, pokiaľ ide o druhy, rybolovné oblasti a výstroj, malý rozsah jeho výrobných činností, rešpektovanie biologických a migračných cyklov rôznych druhov vďaka jeho mnohostrannej povahe a vysoko selektívnemu používaniu výstroja, jeho nízke úrovne vedľajších úlovkov a odhodených úlovkov iných druhov a jeho schopnosť vytvárať vyšší príjem na jedno investované euro, väčšie úlovky na liter spotrebovaného paliva a väčšiu sociálno-ekonomickú hodnotu na kilogram vylodených rýb;

K. keďže je potrebné náležite zohľadniť výrazné rozdiely medzi flotilami, segmentmi flotily, environmentálnym vplyvom rôznych segmentov flotily, cieľovými druhmi, rybárskym výstrojom, produktivitou a spotrebiteľskými preferenciami rôznych členských štátov, ako aj osobitné charakteristiky rybolovnej činnosti vyplývajúce z jej sociálnej štruktúry, foriem marketingu a štrukturálnych a prírodných nerovností medzi rôznymi rybárskymi regiónmi;

L. keďže medzi všeobecné charakteristiky maloobjemovej flotily patria veľmi staré segmenty a nedostatočné technológie, čo poukazuje na potrebu osobitného podporného programu pre maloobjemový rybolov a silnej verejnej finančnej podpory na jeho modernizáciu a rozvoj, bez ktorých bude ohrozená jeho kontinuita;

M. keďže v nariadení o ENRAF sa členským štátom ukladá povinnosť zohľadniť osobitné potreby maloobjemového pobrežného rybolovu pri vykonávaní analýzy situácie z hľadiska silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb uvedených v nariadení;

N. keďže v roku 2019 malo 64,9 % plavidiel v rybárskej flotile EÚ-28 aspoň 25 rokov ([28]) a priemerný vek flotily bol celkovo 29,9 roka ([29]) a v prípade maloobjemovej rybárskej flotily 32,5 roka, z čoho jasne vyplýva, že značná časť flotily je veľmi stará, a teda nezaručuje najlepšie bezpečnostné a prevádzkové podmienky, zvyšuje súvisiace riziká a zvyšuje náklady na operácie;

O. keďže vekový profil rybárov venujúcich sa maloobjemovému rybolovu je vyšší ako u rybárov venujúcich sa iným druhom rybolovu, pričom 72 % rybárov vykonávajúcich maloobjemový rybolov má viac ako 40 rokov a 11 % viac ako 65 rokov;

P. keďže vzhľadom na obmedzenú povahu existujúcich štatistík je ťažké vykonať presnú analýzu úlohy žien v rybárstve; keďže empirické dôkazy ale ukazujú, že ženy zohrávajú významnú úlohu v maloobjemovom rybolove, pričom zastávajú významnejšiu úlohu v rámci jeho operácií v niektorých komunitách, majú dôležitú úlohu pri love mäkkýšov a hlavnú úlohu na pevnine pri príprave operácií a výstroja, ako aj pri predaji a spracúvaní rýb, najmä v konzervárskom priemysle;

Q. keďže podľa správy o sociálnom rozmere rybolovu v EÚ tvoria ženy 5,4 % celkového počtu ľudí zamestnaných v maloobjemovom rybolove (ide o viac ako dvojnásobok v porovnaní s veľkoobjemovým rybolovom a hlbokomorským rybolovom);

R. keďže odvetvie rybolovu EÚ zohráva kľúčovú úlohu pri zásobovaní verejnosti rybami a pri udržiavaní rovnováhy potravinových zásob v členských štátoch a v EÚ ako celku;

([27]) Oznámenie Komisie z 9. júna 2021 s názvom Udržateľnejší rybolov v EÚ: aktuálny stav a smerovanie na rok 2022 (COM(2021)0279).

([28]) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/FISH_FLEET_ALT__custom_1479572/default/table?lang=en

([29]) https://ec.europa.eu/fisheries/facts_figures_en?qt-facts_and_figures=2

S. keďže treba zabezpečiť, aby centralizácia riadenia rybárstva, ktorú presadzuje spoločná rybárska politika, bola zlučiteľná s miestnym riadením, ktoré je nevyhnutné na zabezpečenie sociálno-ekonomickej životaschopnosti odvetvia;

T. keďže regionalizácia je jedným z pilierov spoločnej rybárskej politiky a decentralizovaný prístup má osobitný význam pre odvetvie maloobjemového pobrežného rybolovu, pričom sa zohľadňujú rozdiely v odvetví rybárstva medzi jednotlivými členskými štátmi;

U. keďže miestne spoločné riadenie je kľúčom k zabezpečeniu účasti segmentu maloobjemového rybolovu na rozhodovacom procese;

V. keďže spoločná rybárska politika preto neponúka jasnú a diferencovanú legislatívnu podporu maloobjemového rybolovu, ktorá by mohla pomôcť zabezpečiť jeho sociálno-ekonomickú životaschopnosť; keďže členské štáty tiež nezaviedli účinné opatrenia pre tento druh rybolovu;

W. keďže v mnohých európskych pobrežných regiónoch, a najmä v Stredozemnom mori, má maloobjemový rybolov a zber mäkkýšov hospodársky, sociálny a environmentálny rozmer, čo významne prispieva k sociálno-ekonomickému blahobytu, zamestnanosti a podpore hospodárskej a sociálnej súdržnosti v rôznych pobrežných regiónoch a najvzdialenejších regiónoch, ktoré často čelia štrukturálnym obmedzeniam a potrebujú podporu na využitie príležitostí na hospodársku diverzifikáciu;

X. keďže príjmy z rybolovu by sa preto nemali považovať len za zisk, pretože prispievajú aj k zachovaniu spôsobu života, ktorý má obrovskú kultúrnu a historickú hodnotu pre mnohé pobrežné komunity a zároveň poskytuje dôležitú sociálnu a hospodársku bezpečnostnú sieť; keďže maloobjemový rybolov v tomto zmysle predstavuje riešenie zvyšujúceho sa vyľudňovania, starnutia obyvateľstva a rastúcej nezamestnanosti, čo všetko sú hlavné výzvy pre väčšinu pobrežných regiónov európskych krajín a ostrovov; keďže vplyv maloobjemového rybolovu na sociálne a kultúrne dedičstvo pobrežných oblastí je výnimočný a rôznorodý;

Y. keďže maloobjemový rybolov môže zohrávať zásadnú úlohu pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja, ako sa výslovne uznáva v cieli 14.b; keďže maloobjemový rybolov môže takisto prispieť k ďalším politickým požiadavkám, ktoré sú základom cieľov udržateľného rozvoja, ako je cieľ 2 – nulový hlad a jeho cieľ 2.3, cieľ 5 – Rodová rovnosť a jeho ciele 5.a a 5.b, cieľ 8 – Dôstojná práca a hospodársky rast a jeho cieľ 8.5 a cieľ 13 – Opatrenia v oblasti klímy;

Z. keďže rybári zohrávajú úlohu „strážcov mora“ a rybolov prispieva k zásobovaniu potravinami bohatými na bielkoviny pre zdravú a vyváženú stravu;

AA. keďže prevažná väčšina nehôd a nešťastí na rybárskych plavidlách je spôsobená ľudskými faktormi (62,4 %), pričom zlyhania systémov/zariadení sú druhou najčastejšou príčinou (23,2 % prípadov);

AB. keďže v mnohých prípadoch sa maloobjemový rybolov vykonáva len s jedným odborníkom na palube;

AC. keďže otázky týkajúce sa bezpečnosti a pohodlia flotily maloobjemového rybolovu nemožno vnímať oddelene od rybolovného úsilia a výnosov rýb; keďže v tejto súvislosti má obmedzenie hrubej priestornosti ako kritérium merania rybolovnej kapacity negatívny vplyv na bezpečnosť a pohodlie flotily maloobjemového rybolovu, pretože obmedzuje motiváciu nahradiť a modernizovať plavidlá alebo zvýšiť dostupný priestor s cieľom zlepšiť pohodlie a bezpečnosť posádky a v konečnom dôsledku zvýšiť atraktívnosť odvetvia, najmä pre mladých ľudí a ženy;

AD. keďže takéto otázky súvisiace s bezpečnosťou nemožno vnímať izolovane od osobitostí flotily maloobjemového rybolovu v členských štátoch, ako je napríklad skutočnosť, že flotila môže byť vystavená vysokej úrovni rizika v dôsledku nedostatku špecializovaných bezpečnostných odporúčaní pre toto odvetvie, jedinečnej povahy operácií, dlhého pracovného času alebo nebezpečenstva zachytenia sa vo vybavení; keďže prevádzkové podmienky flotily sa líšia; keďže časť flotily vykonáva svoju činnosť z pláží alebo prístavov, kde sú prevádzkové podmienky veľmi často neisté; keďže vzhľadom na túto situáciu by sa malo zvážiť prispôsobenie pohonného výkonu charakteristikám flotily a prevádzkovým podmienkam bez zvýšenia rybolovného úsilia alebo miery výlovu s cieľom zabezpečiť bezpečnejšie podmienky pre flotilu pri vstupe do prístavu a vychádzaní z neho;

AE. keďže tieto aspekty týkajúce sa zvýšenia výkonu motora z osobitných bezpečnostných dôvodov by sa mali financovať prostredníctvom dotácií a za určitých podmienok by sa mali podporovať z fondu ENRAF, ak nepovedú k zvýšeniu rybolovného úsilia alebo schopnosti loviť ryby; keďže z týchto dôvodov by podpora z fondu ENRAF mala byť dostupná aj na bagrovanie pod vodou v prístavoch;

AF. keďže maloobjemový rybolov závisí viac od podmienok na mori ako veľkoobjemový rybolov, čo v závislosti od druhu plavidla a výstroja vedie k väčšej nepravidelnosti rybárskych sezón, čo ovplyvňuje počet pracovných dní za rok, počas ktorých je plavba možná;

AG. keďže drobný rybolov je udržateľný z hľadiska biologického hospodárenia s populáciami rýb a so zreteľom na zdroje a selektivitu, ako aj zo sociálneho a hospodárskeho hľadiska, pričom toto všetko prispieva k hlbokej zakorenenosti tejto činnosti;

AH. keďže faktory, ktoré vyvíjajú tlak na populácie rýb a ktoré tiež spôsobujú priame a nepriame škody na rybárstve, zahŕňajú znečistenie, stratu biotopov, námornú dopravu a hospodársku súťaž o priestor, ako aj zmenu klímy, ktorej významnými účinkami sú zvyšovanie teploty vody, acidifikácia, zmeny oceánskych prúdov, asynchrónia druhov a príchod nepôvodných druhov;

AI. keďže treba zvýšiť kapacity na prispôsobenie sa účinkom zmeny klímy a kríz a na ich zmiernenie prijatím opatrení na posilnenie odolnosti pobrežných komunít;

AJ. keďže maloobjemový rybolov má takisto potenciál prispieť k dekarbonizácii a zvýšeniu energetickej efektívnosti, a teda v konečnom dôsledku k úsiliu o zmiernenie zmeny klímy;

AK. keďže maloobjemový rybolov je veľmi dôležitý v EÚ, obzvlášť pre niekoľko rybárskych komunít, spolu s veľkoobjemovým a hlbokomorským rybolovom;

AL. keďže naďalej treba riešiť mnohé príčiny zhoršujúcej sa sociálno-ekonomickej situácie v tomto odvetví vrátane potreby posilniť pozíciu rybárov v dodávateľskom reťazci;

AM. keďže uznanie organizácií výrobcov, združení a rybárskych kooperatív by im umožnilo získať finančnú pomoc a podpora ich aktívnej účasti prostredníctvom spoločného riadenia by mohla jednoznačne zlepšiť príjmy v tomto odvetví;

AN. keďže príjmy z maloobjemového, drobného a pobrežného rybolovu sú ovplyvnené nestálymi cenami a prudkými výkyvmi na trhu, ktoré sú citlivé na mnohé vonkajšie faktory, ako je pandémia ochorenia COVID-19;

AO. keďže rôzne systémy príjmov a miezd v odvetví rybolovu sú veľmi premenlivé a vo veľkej miere závisia od rybolovných možností, ktoré ponúka more, a to je jeden z faktorov, ktoré ho robia menej atraktívnym pre nové generácie;

AP. keďže pracovníci v odvetví rybolovu majú často nízke mzdy a musia čeliť ťažkým – často neistým – pracovným podmienkam v povolaní, ktoré je naďalej najnebezpečnejšie na svete, zatiaľ čo rastúce náklady spojené so zakladaním rybárskych podnikov v kombinácii s rastúcou koncentráciou v tomto odvetví predstavujú menej atraktívne vyhliadky, najmä pre mladých ľudí;

AQ. keďže na trhoch často dominuje malý počet etablovaných výrobkov a výrobkom z maloobjemového rybolovu, ktoré ponúkajú udržateľnú alternatívu k značne využívaným druhom, sa na trhoch nevenuje dostatočná pozornosť; keďže spotrebitelia často nemôžu získať úplné informácie o výrobku, ktorý kupujú, alebo o výrobnom systéme a použitom rybárskom výstroji;

AR. keďže udržateľná ziskovosť maloobjemového rybolovu je dôležitá na zvýšenie atraktívnosti odvetvia;

AS. keďže malé plavidlá sú najviac vystavené výzvam spojeným s prideľovaním licencií na rybolov vo vodách Spojeného kráľovstva z dôvodu ťažkostí, ktorým čelia pri dokazovaní svojej rybolovnej histórie;

AT. keďže podniky maloobjemového rybolovu často nemajú dostatočný kapitál alebo financie a majú veľmi obmedzený prístup k základným účtovným nástrojom, úverom, mikrofinancovaniu a poisteniu;

AU. keďže odvetvie maloobjemového rybolovu naďalej čelí hospodárskym ťažkostiam a podstatnému poklesu príjmov v dôsledku výrazného zvýšenia prevádzkových nákladov a iných priťažujúcich faktorov, ako je zníženie hodnoty rýb pri prvom predaji a rastúce ceny pohonných hmôt; keďže tieto a ďalšie faktory spôsobili, že maloobjemový rybolov čoraz viac závisí od dotácií na palivá a často je potrebné, aby rybári zvýšili rybolovné úsilie, aby sa ich činnosť stala ekonomicky životaschopnou;

AV. keďže ZFEÚ a nariadenie o ENRAF predpokladajú a poskytujú osobitnú podporu najvzdialenejším regiónom EÚ;

AW. keďže odvetvie maloobjemového rybolovu nikdy nemalo dostatok organizačných kapacít; keďže medzi hlavné faktory, ktoré obmedzujú kolektívnu akciu v odvetví maloobjemového rybolovu, patrí veľký počet aktérov v tomto odvetví, ktorí sú geograficky rozptýlení, charakter podnikania, ktoré pozostáva najmä z malých rodinných podnikov, nedostatok vyškoleného riadiaceho personálu a nedostatok finančnej podpory pre organizácie maloobjemového rybolovu, aby sa mohli zúčastňovať na rozhodovacom procese;

AX. keďže maloobjemový rybolov bol vo všeobecnosti v EÚ zanedbávaný, pokiaľ ide o monitorovanie a kontrolu zo strany vedcov a riadiacich pracovníkov v oblasti rybárstva na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ; keďže monitorovanie a kontrola maloobjemového rybolovu by sa mali zlepšiť s cieľom dokázať udržateľné riadenie rybárstva EÚ a v prípade potreby poskytnúť dôkaz o rybolovných činnostiach;

AY. keďže na uskutočnenie moderného výskumu a zlepšenie pochopenia stavu prírodných zdrojov, morských ekosystémov a najmä populácií rýb s cieľom zabezpečiť ich udržateľné riadenie sú potrebné väčšie investície;

AZ. keďže stratégie riadenia založené výlučne na znižovaní rybolovných dní, ako sú stratégie uplatňované na západné Stredozemné more, ťažko poškodzujú odvetvie maloobjemového rybolovu; keďže takéto nepretržité znižovanie v kombinácii s už aj tak neistou situáciou spôsobenou pandémiou ochorenia COVID-19 môže viesť ku kolapsu veľkej časti tohto odvetvia, ktoré už nebude schopné dosiahnuť minimálnu hranicu ziskovosti, ktorá zaručuje jeho prežitie; keďže tieto zníženia vyvolávajú aj mnohé problémy, ako sú obavy týkajúce sa bezpečnosti na palube, zvýšené riziko zranení, rast nezákonného rybolovu a sociálne dôsledky nezamestnanosti;

BA. keďže združenia rybárov, ako sú kooperatívy, sú kľúčovými aktérmi v potravinových systémoch niektorých členských štátov, v ktorých pôsobia ako neziskové subjekty sociálneho hospodárstva, ktoré zastupujú odvetvie rybolovu, a najmä maloobjemové pobrežné flotily a zberačov mäkkýšov, kôrovcov a ostnatokožcov, vykonávajú funkcie všeobecného záujmu v prospech námorného rybolovu a pracovníkov v odvetví rybárstva, a plnia aj obchodné úlohy, ako je predaj produktov a poskytovanie poradenských a riadiacich služieb;

BB. keďže treba stanoviť politiku riadenia rybolovných zdrojov, ktorá bude rešpektovať kolektívny prístup k rybolovným zdrojom, bude založená predovšetkým na ich biologických aspektoch a mať formu systému spoločného riadenia rybárstva, ktorý zohľadňuje osobitné podmienky rybolovných zdrojov a príslušných morských oblastí s účinnou účasťou tých, ktorí pracujú v tomto odvetví;

BC. keďže stratégia Z farmy na stôl vyžaduje, aby asociácie, ako sú kooperatívy, boli uznané podľa právnych predpisov EÚ a oprávnené na získanie finančnej podpory za rovnakých podmienok ako organizácie výrobcov; keďže Komisia bola požiadaná, aby v tejto súvislosti prijala iniciatívu;

BD. keďže rybári venujúci sa drobnému rybolovu potrebujú odbornú prípravu vrátane rozvoja nových zručností;

BE. keďže práca žien predstavuje pridanú hodnotu v odvetví drobného rybolovu;

BF. keďže odvetvie maloobjemového rybolovu si čoraz viac vzájomne konkuruje s inými činnosťami modrého hospodárstva, ako aj so záujmami v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré ovplyvňujú mnohé činnosti pozdĺž pobrežia, na plážach alebo v prístavných oblastiach, čím potenciálne zaberajú oblasti, ktoré sa predtým využívali takmer výlučne na maloobjemový rybolov, čo vedie k vysídľovaniu a „zaberaniu mora a pobrežia“;

BG. keďže procesy gentrifikácie, ku ktorým dochádza v mnohých rozvíjajúcich sa pobrežných oblastiach, môžu spôsobiť, že pre drobných rybárov bude čoraz menej cenovo dostupné žiť v pobrežných oblastiach, čo ich vytlačí ďaleko od ich pracoviska a tým bude ich činnosť ešte viac komplikovaná a nevýhodná;

BH. keďže zvýšený dôraz na ochranu, ktorý podporuje EÚ, má osobitný vplyv na maloobjemový rybolov, napríklad zriaďovanie chránených morských oblastí a sietí chránených morských oblastí, ktoré majú vplyv na maloobjemový rybolov tým, že obmedzujú súvisiace činnosti a obmedzujú mobilitu; keďže vplyv na tento segment sa pri navrhovaní týchto politík zriedka zohľadňuje, čo ešte zhoršuje skutočnosť, že subjekty zo segmentu nie sú do týchto procesov primerane zapojené ([30]);

BI. keďže odvetvie rybolovu vo všeobecnosti a obzvlášť maloobjemový rybolov sú nedostatočne zastúpené pri vymedzovaní politík týkajúcich sa riadenia rybárstva a politík týkajúcich sa využívania námorného priestoru;

BJ. keďže existujú rôzne typy rybárskych organizácií s rôznymi úrovňami členstva, ktoré zastupujú maloobjemový rybolov: od organizácií výrobcov až po okrem iného združenia rybárov, združenia vlastníkov lodí a kooperatívy; keďže mnohí malí vlastníci lodí nie sú členmi žiadnej organizácie; keďže pracovníci v odvetví rybolovu sú zastúpení v rybárskych odborových organizáciách; keďže toto odvetvie by si malo samo určiť, ako sa bude organizovať;

BK. keďže rozčlenenie príslušných údajov je nedostatočné, čo sťažuje prístup k podrobným informáciám, najmä pokiaľ ide o maloobjemový rybolov, a bráni analýze, okrem iného najmä z hľadiska rozdelenia podnikov, vlastníkov lodí, rybolovných pracovníkov, plavidiel a výstroja, pracovných podmienok, veku a pohlavia;

Posilnenie maloobjemového rybolovu v celom hodnotovom reťazci, podpora vyšších príjmov z rybolovu a poskytovanie príležitostí na diverzifikáciu príjmov

1. zastáva názor, že budúcnosť maloobjemového, pobrežného a drobného rybolovu závisí nielen od dlhodobých a udržateľných opatrení, ale aj od okamžitých, zmysluplných a účinných opatrení na zvýšenie rozpätí zisku rybárov aj prostredníctvom vyšších pridelených kvót v súlade s vedeckými odporúčaniami; považuje za potrebné posilniť organizačné a obchodné kapacity tohto odvetvia a jeho príťažlivosť, poskytnúť odbornú prípravu a cielenú podporu mladým ľuďom a zlepšiť prevádzkové podmienky, najmä pokiaľ ide o začlenenie žien na paluby plavidiel a do tohto odvetvia vo všeobecnosti, a posilniť jeho postavenie v dodávateľskom reťazci; vyzýva preto Komisiu, aby v úzkej spolupráci s členskými štátmi zaviedla a v rámci ENRAF vykonávala podporné mechanizmy pre maloobjemový, drobný a pobrežný rybolov, ktoré umožnia riešiť špecifické problémy v tejto časti odvetvia;

2. domnieva sa, že budúcnosť maloobjemového rybolovu si vyžaduje, aby sa v spoločnej rybárskej politike uznala jeho osobitná povaha a aby sa súčasné nástroje prispôsobili potrebám tohto odvetvia;

3. zdôrazňuje potrebu spoločného, širšieho a vhodnejšieho vymedzenia maloobjemového, drobného a pobrežného rybolovu; zdôrazňuje, že takéto vymedzenie by malo byť pragmatické, merateľné a jasné; zdôrazňuje tiež, že vymedzenie pojmu by malo vychádzať z primeraného posúdenia, pričom by sa mali zohľadniť iné charakteristiky a kritériá segmentu maloobjemového rybolovu, než je dĺžka plavidla, aby sa vymedzenie pojmu maloobjemový rybolov v EÚ zosúladilo s realitou daného segmentu, ako je to už v prípade existujúcich definícií obsiahnutých v určitých medzinárodných dohovoroch, ako je Medzinárodná komisia pre zachovanie atlantických tuniakov (ICCAT) alebo Všeobecná rybárska komisia pre Stredozemné more (GFCM);

([30]) Pozri str. 8 publikácie *Maloobjemový rybolov v Európe: jeho stav, odolnosť a správa.*

4. zdôrazňuje skutočnosť, že toto vymedzenie by malo byť zahrnuté do horizontálnejšieho nariadenia, akým je nariadenie o spoločnej rybárskej politike, aby zahŕňalo všetky právne predpisy EÚ týkajúce sa rybárstva; domnieva sa, že žiadna zmena vymedzenia by nemala mať vplyv na vykonávanie ENRAF v súčasnom období; vyzýva Komisiu, aby sa touto otázkou zaoberala v rámci budúcej revízie nariadenia o spoločnej rybárskej politike;

5. potvrdzuje, že treba posilniť a skrátiť hodnotový reťazec odvetvia vedúci od výrobcu k spotrebiteľovi, a tým zvýšiť možnosti priameho predaja od rybárov k spotrebiteľovi a znížiť počet sprostredkovateľov, aby sa v ideálnom prípade dosiahol bod, v ktorom je výrobca schopný priamo zásobovať konečného odberateľa; zdôrazňuje potrebu podporovať marketingové stratégie, a to aj prostredníctvom podpory nových distribučných kanálov, a podporovať mechanizmy na zlepšenie diferenciácie produktov s cieľom získať maximálny prospech pre rybárov, zvýšiť ziskovosť, podporiť vyššie odmeny a presadzovať spravodlivé a primerané rozdelenie pridanej hodnoty rybárom;

6. požaduje spravodlivejšie a korektnejšie rozdelenie pridanej hodnoty v hodnotovom reťazci tohto odvetvia a zohľadnenie foriem intervencie, ako sú zaručené a orientačné ceny, pri ktorých by sa výrobné náklady mali považovať za premenné, a to v záujme dosiahnutia uvedeného cieľa a zlepšenia príjmov rybárov; opakuje, že v prípade vážnej nerovnováhy v reťazci by členské štáty mali mať právomoc zasiahnuť;

7. zdôrazňuje skutočnosť, že maloobjemový rybolov je najslabším segmentom hodnotového reťazca a dohody o uvádzaní produktov na trh často uprednostňujú záujmy kupujúceho, a nie rybárov, ktorí majú malú alebo žiadnu kontrolu nad stanovovaním cien, čo tak vedie k minimálnym príjmom za predávané výrobky;

8. požaduje, aby sa prijali opatrenia na úrovni EÚ alebo členských štátov zamerané na ochranu alebo vytváranie trhov pôvodu, čím sa podporia uprednostňované krátke predajné kanály pre tradičné výrobky; zdôrazňuje význam podpory a ochrany kvality rýb ulovených maloobjemovým rybolovom, ktorých typickými znakmi je okrem iného čerstvosť, sezónnosť, kultúrne dedičstvo a udržateľnosť; žiada o väčšiu podporu takýchto výrobkov na obchodných veľtrhoch, v malých obchodoch a v reštauráciách, pričom by sa mali zohľadniť stravovacie návyky obyvateľstva, ako spôsob maximalizácie hodnoty miestnych rybárskych produktov a podpory miestneho rozvoja; trvá na tom, že treba viesť propagačné kampane pre miestne produkty rybolovu, pri ktorých sa v plnej miere využije spoločná organizácia trhov a spoločná rybárska politika;

9. zdôrazňuje, že je potrebné podporovať diverzifikáciu výrobkov prostredníctvom iniciatív zameraných na vytváranie nových trhov, oceňovanie menej známych jedlých a konzumovaných druhov s cieľom zlepšiť postavenie maloobjemového rybolovu na trhu, zmierniť dopyt po výrobkoch, ktorých stálu ponuku počas celého roka možno zaručiť len dovozom, a pomôcť znížiť rybolovný tlak na nadmerne využívané druhy; opakuje, že je potrebné podporovať aj presadzovanie diverzifikácie výrobkov v konzervárskom priemysle, najmä prostredníctvom využívania podhodnotených alebo menej konzumovaných druhov;

10. vyzýva na zavedenie programu odbornej prípravy pre hotely, reštaurácie a kaviarne (odvetvie Horeka), ktorý by poskytoval poznatky o produktoch z morských plodov a osvedčené postupy na ochranu zdrojov, a najmä zvyšoval informovanosť o nepredávaní a nekonzumovaní druhov počas obdobia zákazu rybolovu;

11. zdôrazňuje význam realizácie inovatívnych projektov v maloobchodnom sektore, ktorými sa vyzdvihne spolupráca s kooperatívami rybárov a združeniami maloobjemového rybolovu, prostredníctvom ktorých sa udržiava úzky vzťah s konečným spotrebiteľom;

12. vyzýva členské štáty a organizácie výrobcov, aby zvážili lepšie spôsoby na podporu predaja spracovaných produktov rybolovu s vyššou pridanou hodnotou vrátane konzervovaných výrobkov na základe príkladu určitých poľnohospodárskych produktov a programov na vonkajšiu propagáciu produktov rybolovu EÚ vrátane ich prezentácie na medzinárodných výstavách a veľtrhoch;

13. zdôrazňuje skutočnosť, že odvetvie produkcie morských plodov má k dispozícii veľmi obmedzené nástroje, ako sú značky, ktoré majú spotrebitelia k dispozícii na posúdenie kritérií udržateľnosti pre segment maloobjemového rybolovu a na podporu výrobkov s nízkym vplyvom na životné prostredie; zdôrazňuje, že v prípade, že sa značky používajú, môžu maloobjemový rybolov znevýhodňovať, pretože prístup k niektorým potrebným údajom môže byť pre toto odvetvie zaťažujúci alebo mu môže chýbať finančná kapacita na začatie procesu certifikácie;

14. poukazuje na potrebu ambicióznej revízie nariadenia o spoločnej organizácii trhov s cieľom zvýšiť jeho prínos k zaisteniu príjmu tohto odvetvia, stability trhu, ako aj lepšieho predaja produktov rybolovu a zvýšenia ich pridanej hodnoty; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam vytvorenia certifikovaných značiek morských plodov a mechanizmov značky rybárskych produktov, ako aj zvýšenia vysledovateľnosti v dodávateľskom reťazci, čo by zase zlepšilo informovanosť spotrebiteľov, povzbudilo by ich k tomu, aby nakupovali morské plody z miestnych a udržateľných zdrojov a zvýšilo ich povedomie o produktoch maloobjemového rybolovu;

15. žiada, aby sa prostredníctvom ENRAF vykonávali programy na podporu maloobjemového rybolovu s cieľom zlepšiť riadenie podnikov a organizačné kapacity, znížiť výrobné náklady, zlepšiť ceny pri prvom predaji a zabezpečiť hospodársku a environmentálnu udržateľnosť, najmä prostredníctvom udržateľnejšej a modernejšej flotily;

16. poukazuje na ťažkosti, ktorým odvetvie maloobjemového rybolovu stále čelí a ktoré sa môžu zhoršiť aj kolísajúcimi a rastúcimi cenami pohonných hmôt a iných vstupov, čo je situácia, ktorá postihuje najmä menej konkurencieschopné segmenty flotily, konkrétne maloobjemový, drobný a pobrežný rybolov;

Zlepšenie prevádzkových podmienok a zaručenie budúcnosti maloobjemového, drobného a pobrežného rybolovu

17. víta skutočnosť, že ENRAF poskytuje možnosť podporovať modernizáciu, výmenu alebo nákup novších motorov s nižšími emisiami CO_2 vrátane motorov využívajúcich nové energeticky účinné technológie a konverziu benzínových motorov; domnieva sa, že by sa mali uplatniť najvyššie existujúce miery spolufinancovania; varuje, že mnohé z týchto alternatívnych motorizačných riešení ešte neboli dostatočne vyvinuté alebo zahŕňajú výrazné zvýšenie hrubej priestornosti, napríklad v prípade niektorých elektromotorov;

18. zdôrazňuje, že v niektorých regiónoch je väčšina odvetvia maloobjemového rybolovu závislá od dotácií na palivá; varuje, že návrh Komisie na smernicu Rady o reštrukturalizácii právneho rámca Únie pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (COM(2021)0563) ukončením súčasnej povinnej výnimky pre odvetvie rybolovu a zavedením minimálnej sadzby dane ohrozuje životaschopnosť väčšiny segmentu maloobjemového rybolovu, ktorý nemôže vykonávať dlhé plavby, aby si doplnil palivo v prístavoch s nižšími cenami; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili rovnaké podmienky na medzinárodnej úrovni, a preto naďalej oslobodzovali odvetvie rybolovu od zdaňovania palív; zdôrazňuje, že akýkoľvek nový prístup by nemal viesť k záťaži pre maloobjemový rybolov a mal by sa zamerať na alternatívne riešenia, ktoré tomuto odvetviu umožnia skombinovať spravodlivú transformáciu smerom k cieľom stanoveným v zelenej dohode so schopnosťou hospodársky prosperovať a zaručiť dôstojné podmienky pre svojich pracovníkov; v tejto súvislosti a vzhľadom na súčasnú mimoriadnu infláciu cien pohonných hmôt sa domnieva, že členské štáty by mohli zvážiť mimoriadne opatrenia na poskytnutie pomoci segmentu maloobjemového, pobrežného a drobného rybolovu na očakávané rastúce výrobné náklady, najmä v rámci ENRAF a národných operačných programov;

19. poukazuje na ťažkosti a vážne nepriaznivé hospodárske a sociálne dôsledky krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na odvetvie rybárstva a dôležitosť toho, aby členské štáty v prípade potreby nasmerovali dostupné vnútroštátne finančné prostriedky a finančné prostriedky EÚ, ako aj zvážili prijatie výnimočných opatrení na pomoc rybárom vrátane pracovníkov pri prekonávaní kríz alebo narušení trhu; vyzýva členské štáty, aby využívali zdroje, ktoré sú k dispozícii prostredníctvom krízových mechanizmov, na podporu maloobjemového rybolovu; zdôrazňuje, že napriek kríze naďalej funguje odvetvie maloobjemového pobrežného rybolovu, ktoré občanom EÚ poskytuje prístup k morským plodom, najmä v izolovaných pobrežných regiónoch, na ostrovoch a v najvzdialenejších regiónoch;

20. naliehavo vyzýva členské štáty, aby vyčlenili finančné prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na investície do maloobjemovej pobrežnej flotily s cieľom pomôcť rybárom a prevádzkovateľom, ktorí vykonávajú súvisiacu prácu, najmä ženám, ako sú opravári sietí, asistenti a baliči na pobreží, a pracovníkom;

21. naliehavo vyzýva Komisiu, aby pod záštitou ENRAF poskytovala sektorovú podporu pre odvetvie maloobjemového rybolovu na inštaláciu skladovacej, mraziarenskej a chladiacej infraštruktúry a na zachovanie chladového reťazca od lode po konečného spotrebiteľa; považuje túto podporu za rozhodujúci prvok, ktorý umožní segmentu maloobjemového rybolovu plne využívať rybolovné zdroje bez toho, aby sa zničili alebo vyčerpali zásoby, ako aj zabezpečí pravidelné dodávky a dodávky čerstvých a vysokokvalitných výrobkov pre verejnosť, odvetvie Horeka a potravinársky priemysel;

22. domnieva sa, že vhodné podmienky skladovania v prístavoch by mohli uľahčiť a zaručiť zachovanie kvality rýb a pomôcť komerčnému umiestňovaniu s cieľom zlepšiť ziskovosť rýb, a to nepriamym zasahovaním do tvorby cien; v tejto súvislosti pripomína možnosti, ktoré poskytuje spoločná organizácia trhov a organizácie výrobcov;

23. zastáva názor, že ENRAF a nové vnútroštátne operačné programy by mali posilniť a poskytnúť jasnú podporu drobnému rybolovu s cieľom prispieť k zabezpečeniu udržateľnosti a budúcej životaschopnosti nespočetných pobrežných spoločenstiev, ktoré sú tradične závislé od rybolovu, s cieľom riešiť špecifické problémy tohto segmentu a podporiť miestne udržateľné riadenie príslušných rybolovných oblastí;

24. domnieva sa, že podpora poskytovaná členskými štátmi pri vykonávaní ENRAF by sa mala zamerať na riešenie štrukturálnych zlyhaní, čím by sa prispelo k zvýšeniu príjmov z rybolovu, podpore pracovných miest s právami v tomto odvetví a zabezpečeniu spravodlivých cien pre výrobcov, podpore rozvoja súvisiacich činností pred a po rybolove, rozvoju a súdržnosti pobrežných regiónov v rámci udržateľného rybolovu a budúcnosti odvetvia maloobjemového rybolovu;

25. zdôrazňuje, že s cieľom zlepšiť mieru plnenia financovania z ENRAF a zabezpečiť, aby mal maloobjemový rybolov prístup k podpore, je potrebné preskúmať a vykonať opatrenia na zefektívnenie postupov, čím sa zníži byrokracia, zložitosť a čas schvaľovania žiadostí, zmeniť proces financovania na získanie pomoci a nahradiť ho systémom predbežného financovania a v plnej miere využívať finančné limity fondu;

26. zdôrazňuje, že EÚ chýba nástroj na pochopenie rozsahu investícií z ENRF a ENRAF do odvetvia maloobjemového rybolovu, počtu financovaných osvedčených postupov, dosahovania konkrétnych výsledkov a fungovania miestnych rybárskych akčných skupín a účinného vykonávania spoločnej rybárskej politiky; vyzýva Komisiu, aby vytvorila takýto nástroj ako základný krok s cieľom pochopiť, ako rozšíriť osvedčené postupy a zopakovať účinné metódy rybolovu v rámci celej EÚ;

27. vyzýva členské štáty, aby poskytovali technickú pomoc na miestnej úrovni s cieľom uľahčiť malým rybárom prístup k finančným prostriedkom EÚ a vnútroštátnym finančným prostriedkom;

28. varuje pred vysokým priemerným vekom flotily maloobjemového rybolovu a v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu zatraktívniť rybolovnú činnosť tohto segmentu pre mladých ľudí a ženy; zdôrazňuje, že je potrebné obnoviť a modernizovať maloobjemovú flotilu s cieľom zlepšiť bezpečnosť a podmienky na palube, zlepšiť energetickú účinnosť a zabezpečiť, aby bol segment šetrnejší k životnému prostrediu, a zároveň zabezpečiť, aby sa nezvýšila rybolovná kapacita v celej rybárskej flotile, a zlepšiť sociálnu a hospodársku udržateľnosť rybárskych spoločenstiev, ktoré sú závislé od flotily; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné riešiť situácie, keď sa plavidlá stali zastaranými, čo prináša zvýšené náklady na prevádzku, údržbu a reklasifikáciu (ekonomicky a environmentálne), čo zasa ohrozuje zaručené bezpečnostné podmienky počas operácií; zdôrazňuje, že kritériá hrubej priestornosti na meranie rybolovnej kapacity, ktoré zahŕňajú aj priestor vyhradený pre posádku a na oddych, by mohli brániť modernizácii rybárskych plavidiel a veľmi potrebnému zlepšeniu pracovných podmienok flotily maloobjemového rybolovu; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby preskúmala tieto kritériá a iné vzájomne prepojené ustanovenia s cieľom nájsť riešenie schopné vyvážiť potreby pracovníkov maloobjemového rybolovu s potrebou zabezpečiť, aby sa nezvýšila rybolovná kapacita flotily EÚ;

29. opakuje, že podpora požadovanej obnovy a/alebo modernizácie flotily je potrebná na zlepšenie bezpečnosti, pracovných podmienok a hospodárskej a environmentálnej udržateľnosti činností; zdôrazňuje však, že by sa to malo dosiahnuť len bez zvýšenia rybolovnej kapacity;

30. zastáva názor, že ignorovanie potreby obnovy flotily a údržby a modernizácie plavidiel, najmä, no nielen zastaraných a neefektívnych plavidiel, ohrozí budúcnosť maloobjemového rybolovu, a to predovšetkým v najvzdialenejších regiónoch;

31. poukazuje na to, že ENRAF poskytuje príležitosti na investície do bezpečnosti, lepších životných podmienok a energetickej hospodárnosti plavidiel, čo môže byť prínosom aj pre maloobjemovú flotilu pobrežného a drobného rybolovu, a že by mal ponúkať aj možnosti financovania na obnovu, reštrukturalizáciu a rozšírenie plavidiel a nákup nových plavidiel do maloobjemovej rybárskej flotily, najmä v identifikovaných prípadoch, keď má táto flotila vyšší priemerný vek a nezaručuje základné podmienky bezpečnosti a prevádzkyschopnosti, ako aj na zvýšenie výkonu motora,

ak je to riadne odôvodnené s cieľom zabezpečiť lepšie bezpečnostné podmienky na palube počas operácií a pri vstupe na more a návrate z neho; a zvýšiť čas strávený na mori za predpokladu, že sa nezvýši kapacita rybolovného úsilia, najmä v najvzdialenejších regiónoch;

32. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zabezpečili úplné vykonávanie noriem a predpisov EÚ týkajúcich sa bezpečnosti, práce a životných podmienok na palube rybárskych plavidiel;

33. zdôrazňuje, že členské štáty by sa mali neustále usilovať o údržbu a modernizáciu svojich prístavov, aby zabezpečili bezpečné podmienky pre vyloďovanie a vykládku úlovkov;

34. vyzdvihuje sociálno-ekonomický význam odvetvia rybárstva vrátane maloobjemového, drobného a pobrežného rybolovu z hľadiska zamestnanosti a sociálnej súdržnosti pre najvzdialenejšie regióny, ktoré sa vyznačujú štrukturálnymi obmedzeniami a obmedzenými možnosťami hospodárskej diverzifikácie; žiada preto zvýšenie podpory EÚ pre odvetvie maloobjemového rybolovu v týchto regiónoch;

35. berie na vedomie podporu, ktorá sa v rámci ENRAF poskytuje odvetviu rybárstva v najvzdialenejších regiónoch, najmä s cieľom podporiť dodatočné náklady vyplývajúce z odľahlosti, pokiaľ ide o predaj určitých produktov rybolovu z niektorých najvzdialenejších regiónov;

36. poukazuje na osobitné črty hodnotových reťazcov odvetvia rybárstva v najvzdialenejších regiónoch a trvá na tom, že na ich posilnenie a uľahčenie ich prístupu na trh je potrebná osobitná pozornosť, čo je cieľ, ktorý by sa mohol dosiahnuť nielen opätovným vytvorením programu POSEI pre rybárstvo, ale aj zavedením podobného programu pre dopravu;

37. zdôrazňuje potenciál turistického rybolovu v týchto regiónoch ako spôsobu prilákania mladých ľudí do tohto povolania a diverzifikácie príjmov rybárov bez zvýšenia ich rybolovného úsilia, dodržiavania obmedzení rybolovného úsilia a zvyšovania informovanosti verejnosti o tradíciách tohto odvetvia a morskej gramotnosti; zdôrazňuje, že je potrebné zaručiť zníženie byrokracie súvisiacej s touto činnosťou a poskytnúť týmto činnostiam podporu EÚ;

38. domnieva sa, že budúcnosť maloobjemového rybolovu si vyžaduje, aby právne predpisy EÚ zabezpečili regulačné prostredie, ktoré posilní postavenie rybárov v dodávateľskom reťazci a poskytne investície do dlhodobej udržateľnosti, stability a hospodárskej konkurencieschopnosti odvetvia;

39. zastáva názor, že medzi ciele rybárskej politiky by malo patriť zaistenie zásobovania obyvateľstva rybami v rámci zabezpečenia potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti, rozvoj pobrežných spoločenstiev, pričom by sa zaručil rozvoj rybolovných činností v rámci ekologických limitov, a popularizácia povolaní v rybárstve zvýšením ich atraktívnosti; zdôrazňuje, že pri vykonávaní spoločnej rybárskej politiky by sa mala uznať aj sociálno-ekonomická úloha maloobjemového rybolovu v rybárskych komunitách, poskytovanie práce a zlepšovanie životných podmienok rybárov a pracovníkov vykonávajúcich pomocné úlohy, zvyčajne žien, spolu so zlepšením pracovných podmienok, podmienok obývateľnosti a bezpečnostných podmienok pre posádky s cieľom prilákať mladých ľudí a dosiahnuť generačnú obnovu tejto činnosti v rámci zaručenej udržateľnosti a dobrej ochrany zdrojov;

40. opakuje, že realita rybolovu v EÚ je zložitá a v jednotlivých členských štátoch sa značne líši, pokiaľ ide o jednotlivé rybárske flotily, vplyv rôznych segmentov flotily, rybárskeho výstroja, populácií rýb a ich statusu ochrany, ako aj spotrebné návyky obyvateľstva; zdôrazňuje možnosť regionalizácie, ak je to vhodné, riadenia rybárstva v rámci spoločnej rybárskej politiky a zároveň zabezpečenia rovnakých podmienok pre všetkých rybárov, a to aj v regionálnych rybárskych organizáciách; opätovne potvrdzuje, že táto veľká rozmanitosť si vyžaduje, aby riadenie rybárstva sprevádzali výnimky, ktoré členským štátom a regiónom umožňujú uplatňovať špecializovanejšie postupy riadenia, ktoré zohľadňujú osobitné charakteristiky, podporujú dialóg, zapájajú odvetvie a pobrežné komunity do rozhodovacieho procesu, do definovania a vykonávania politík a ktoré sú založené na spoľahlivých vedeckých poznatkoch;

41. domnieva sa preto, že v programoch ENRAF členských štátov je potrebné zvážiť iniciatívy v oblasti riadenia na miestnej úrovni prostredníctvom spoločného riadenia;

42. zdôrazňuje, že v súčasnosti prebiehajúca revízia nariadenia (ES) č. 1224/2009 o kontrole rybárstva by mala rešpektovať osobitné črty maloobjemovej rybolovnej činnosti a nemala by ju preťažovať byrokraciou, najmä pokiaľ ide o geolokalizáciu alebo elektronické zasielanie údajov o úlovkoch; požaduje systém kontroly, ktorý by bol osobitne navrhnutý a prispôsobený realite a rozmanitosti maloobjemovej pobrežnej flotily vrátane zberu mäkkýšov, kôrovcov a ostnatokožcov a rybolovu bez plavidiel, v ktorom je kľúčová proporcionalita a postupný prístup;

43. domnieva sa, že diverzifikácia činností v rámci širšieho udržateľného modrého hospodárstva je dôležitá, pričom zahŕňa posilnenie kultúry komunít, podporu vedľajších produktov rybolovu a produktov, ktoré síce majú potenciál, ale nemajú komerčnú hodnotu; domnieva sa však, že takéto činnosti by nemali ohroziť rybolovné činnosti alebo historické práva rybárov na more;

44. domnieva sa, že využívanie námorného priestoru na iné oblasti hospodárskeho využívania by nemalo ohroziť historické rybolovné práva; domnieva sa, že maloobjemový rybolov by sa mal plne začleniť do strategického plánovania týchto politík; domnieva sa, že podobná situácia existuje aj vo vnútrozemských vodách, kde maloobjemový rybolov čelí čoraz väčším konfliktom, pokiaľ ide o zdroje a využívanie sladkej vody, pričom konkuruje priemyselným odvetviam, ktoré majú negatívny vplyv na pobrežné biotopy a rybolovné zdroje;

45. zdôrazňuje, že sociálno-ekonomické a environmentálne výzvy vyplývajúce z riadenia chránených morských oblastí ponúkajú potenciálne riešenie na zosúladenie cieľov ochrany a udržateľnosti na jednej strane so začlenením odvetvia maloobjemového rybolovu do rozhodnutí o riadení chránených morských oblastí a v ich okolí na strane druhej; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali participatívne prístupy k správe chránených morských oblastí založené na biologických a sociálno-ekonomických údajoch, ktoré budú formulované, vykonávané a revidované spoločne s odborníkmi z praxe pôsobiacimi v chránených morských oblastiach, príslušnými zainteresovanými stranami a odvetvím maloobjemového rybolovu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvážili vypracovanie participatívnych postupov riadenia, a to aj s cieľom dosiahnuť rovnováhu medzi udržateľným rozvojom maloobjemového rybolovu a prípadne udržateľným rozvojom príslušného cestovného ruchu;

46. poukazuje na potrebu hospodárskej a sociálnej ochrany počas období, v ktorých sa nevykonáva rybolov, a v prípade katastrof, ktoré brzdia činnosti; vyzdvihuje potrebu mechanizmov zabezpečujúcich kompenzáciu mzdy za ušlý príjem počas týchto období; zdôrazňuje, že takáto kompenzácia by sa mala považovať za skutočný pracovný čas na účely dôchodkových a ďalších práv v oblasti sociálneho zabezpečenia;

47. domnieva sa, že ak chceme dosiahnuť generačnú výmenu, musia sa vytvoriť atraktívne podmienky pre mladých ľudí a ženy, čo znamená oceňovanie príjmov z rybolovu pri súčasnom zabezpečení jeho stability a uplatňovanie zásady rovnakej odmeny za prácu rovnakej hodnoty, zvýšenie prideľovania kvót pre maloobjemový rybolov v súlade s vedeckými odporúčaniami, zabezpečenie odbornej prípravy za podmienok, ktoré náležite zohľadňujú rozmanitosť rybolovných postupov, rybárskeho výstroja a potrieb každého členského štátu, ako aj zaručenie primeraných pracovných podmienok a bezpečnosti na palube; pripomína, že z ENRAF sa poskytuje podpora na odbornú prípravu a profesijný rozvoj; domnieva sa, že odborná príprava by mala zaručiť silnú praktickú zložku, pričom by sa mala zohľadniť konkrétna realita vnútroštátneho, regionálneho alebo miestneho kontextu, v ktorom sa uskutočňuje; okrem toho zastáva názor, že by malo byť možné ju kombinovať s teoretickou odbornou prípravou a zároveň ťažiť zo získaných poznatkov tých, ktorí boli alebo sú na mori;

48. žiada, aby sa zvýšili finančné a technické zdroje na výskum rybolovu v každom členskom štáte s cieľom rozvíjať činnosti zamerané na rybolov a rybolovné zdroje, zintenzívniť a zlepšiť zber údajov a hodnotenie stavu zdrojov;

49. požaduje zvýšenie finančných a technických zdrojov na vedecký výskum a vývoj v oblasti rybárstva v EÚ a v každom členskom štáte; zdôrazňuje najmä potrebu podporovať výskumné ústavy a laboratóriá v tejto oblasti materiálnymi a ľudskými zdrojmi s cieľom rozvíjať činnosti zamerané na podporu maloobjemového, pobrežného a drobného rybolovu a zaručiť lepšie pochopenie rôznych príčin prelovenia populácií rýb a ochranu rybolovných zdrojov; zdôrazňuje, že je potrebné zapojiť rybárov a združenia rybárov do činností vedeckého monitorovania, mapovania, zberu údajov, riadenia a kontroly, aby sa v plnej miere využili ich poznatky;

Štvrtok 19. januára 2023

50. vyzýva Komisiu, aby začala komplexné mapovanie v rámci celého regiónu s cieľom vypracovať presné a úplné základné údaje o maloobjemovom rybolove s cieľom zmerať hospodársky a sociálny vplyv maloobjemového rybolovu z kvantitatívneho aj kvalitatívneho hľadiska a odhadnúť hodnotu produkcie maloobjemového rybolovu, jeho hospodárskeho vplyvu na pobrežné komunity a jeho vplyvu na súvisiace odvetvia;

51. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby podporovali výskum postupov, ktoré zvyšujú a diverzifikujú príjmy rybárskych komunít a odvetvia rybolovu vrátane maloobjemového rybolovu; domnieva sa, že výsledky takéhoto výskumu by sa mali šíriť v EÚ s cieľom zopakovať, realizovať a podporovať projekty na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ;

52. zdôrazňuje, že napriek zlepšeniu pokrytia údajov stále chýbajú vyčerpávajúce hospodárske, sociálne a územné štatistické údaje a ukazovatele týkajúce sa maloobjemového rybolovu na európskej úrovni; zdôrazňuje, že tento nedostatok štatistík neumožňuje riadnu analýzu segmentu, a preto sťažuje zavedenie riadnych legislatívnych opatrení na riešenie najkritickejších problémov, ktorým čelí odvetvie maloobjemového rybolovu;

53. vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili a zlepšili riadny zber a rozčlenenie údajov o rybolove a aby získavali primerané štatistické údaje o úlovkoch a vylodeniach s cieľom lepšie posúdiť a riadiť zdroje vrátane súvisiacich činností, sociálnych a hospodárskych aspektov a analyzovať iné komerčné využitie, najmä pre maloobjemový rybolov a s ním spojené komunity;

54. vyzýva Komisiu, aby začala komplexné a celoregionálne mapovanie systémov sociálnej ochrany a vnútroštátnych právnych predpisov platných a dostupných pre odvetvie maloobjemového rybolovu v členských štátoch s cieľom identifikovať a podporovať najúspešnejšie možnosti vrátane legislatívnych a inštitucionálnych mechanizmov, ktoré zabezpečia plnú účasť maloobjemového rybolovu na všetkých činnostiach súvisiacich s trvalo udržateľným rozvojom odvetvia, ako je rozvoj alternatívnych činností, spoločné riadenie, finančná podpora, označovanie, vysledovateľnosť a právo na dôstojnú prácu a sociálnu ochranu;

55. zastáva názor, že pri vykonávaní spoločnej rybárskej politiky musia členské štáty zabezpečiť, aby vykonávanie potrebných environmentálnych cieľov sprevádzalo vymedzenie sociálnych a hospodárskych cieľov a aby Komisia a členské štáty zohľadnili ich vzájomnú závislosť, a to pri vykonávaní právnych predpisov, ako aj pri navrhovaní budúcich legislatívnych iniciatív;

56. zdôrazňuje, že organizácie výrobcov môžu zohrávať kľúčovú úlohu pri riadení štruktúr komercializácie výrobkov maloobjemového rybolovu, pri zlepšovaní prístupu na trh pre výrobky maloobjemového rybolovu a pri zvyšovaní dostupnosti miestnych potravinárskych výrobkov v pobrežných komunitách; zdôrazňuje najmä skutočnosť, že tieto činnosti zamerané na posilnenie a propagáciu by pomohli zlepšiť postavenie maloobjemového rybolovu pri vyjednávaní cien a podporili by zdravú konkurenciu v rámci odvetvia a efektívnejšie využívanie ich vlastných štruktúr a zdrojov prostredníctvom kolektívnych akcií;

57. v tejto súvislosti zdôrazňuje kľúčový význam toho, aby odvetvie maloobjemového rybolovu malo silnejšiu špecializovanú organizačnú kapacitu s cieľom posilniť svoje postavenie v hodnotovom reťazci; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali opatrenia na zvýšenie vyjednávacej sily drobných rybárov a aby podporovali, povzbudzovali a uľahčovali vytváranie organizácií výrobcov, združení a družstiev pre tento segment ako dôležitý nástroj na zlepšenie ich sily v dodávateľskom reťazci a zvýšenie ich vyjednávacej pozície voči ostatným účastníkom trhu s cieľom zabezpečiť dobré ziskové marže a lepšie riadiť ich rybolovné činnosti;

58. zdôrazňuje, že združenia a kooperatívy by mali byť uznané a oprávnené na získanie finančnej podpory za rovnakých podmienok ako organizácie výrobcov; vyzýva členské štáty a Komisiu, najmä v rámci reformy spoločnej organizácie trhov, aby prijali iniciatívy v tejto oblasti s cieľom odstrániť akékoľvek diskriminačné rozlišovanie kooperatív od organizácií výrobcov;

59. v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby nadviazali na nariadenie o spoločnej organizácii trhov a vypracovali regionálne plány pre organizácie výrobcov maloobjemového rybolovu s cieľom zvýšiť ziskovosť odvetvia maloobjemového rybolovu a zlepšiť kvalitu a vysledovateľnosť jeho výrobkov;

60. zdôrazňuje význam zapojenia rybárov venujúcich sa maloobjemového rybolovu do rozhodovacích procesov na úrovni EÚ, vnútroštátnej a miestnej úrovni a vyzýva Radu a členské štáty, aby zlepšili transparentnosť rozhodovacieho procesu týkajúceho sa maloobjemového rybolovu s cieľom zabezpečiť vyvodzovanie zodpovednosti; nabáda na posilnenie postavenia združení rybárov venujúcich sa maloobjemovému rybolovu, aby sa pri vypracúvaní a vykonávaní plánov spoločného riadenia delili o zodpovednosť a rozhodovaciu právomoc s vnútroštátnymi orgánmi v rámci výborov spoločného riadenia;

61. zdôrazňuje, že životaschopnosť maloobjemového rybolovu v rozhodujúcej miere závisí od bezpečného prístupu k zdrojom a rybolovným oblastiam na jednej strane a k trhom s pridanou hodnotou na strane druhej; v tejto súvislosti vyzýva na diferencovaný prístup k riadeniu udržateľného rybolovu, ktorý zahŕňa prioritný prístup k pobrežným rybolovným oblastiam;

62. domnieva sa, že spoločné riadenie je dôležitým nástrojom maloobjemového rybolovu, ktorý umožňuje optimalizovať hospodárenie s rybolovnými zdrojmi integrovaným prístupom, ktorý zohľadňuje všetky aspekty udržateľnosti vrátane environmentálnych, sociálnych a hospodárskych aspektov a zahŕňa aktívnu účasť a zapojenie správnych orgánov, odvetvia rybolovu, vedeckej obce a organizácií občianskej spoločnosti;

63. vyzdvihuje nízky vplyv rybárstva a jeho zdravej výroby potravín na životné prostredie, keďže sa v rámci neho nepoužívajú umelé kŕmenie, antibiotiká, hnojivá ani žiadne chemické pesticídy;

64. zdôrazňuje, že by sa nemal vytvárať umelý konflikt medzi rybármi venujúcimi sa priemyselnému a maloobjemovému rybolovu; zastáva názor, že rybári venujúci sa priemyselnému a maloobjemovému rybolovu si navzájom nekonkurujú, pretože väčšinou lovia rôzne druhy rýb v prevažne rôznych rybolovných oblastiach; berie na vedomie skutočnosť, že tzv. priemyselné rybárske spoločnosti sú tiež rodinnými podnikmi, ktoré existujú už celé generácie a sú hlboko zakorenené v miestnych rybárskych komunitách a sú s nimi prepojené;

65. poukazuje na to, že vyhlásenie roku 2022 za Medzinárodný rok drobného rybolovu a akvakultúry predstavuje výnimočnú príležitosť na nasmerovanie globálnej pozornosti na prácu tohto segmentu flotily v oblasti potravinovej bezpečnosti a udržateľného využívania prírodných zdrojov, ako aj na zabezpečenie toho, aby sa drobný rybolov zviditeľnil a aby sa aktívnejšie zapájal do rozhodovacích procesov;

66. domnieva sa, že zlepšenie selektívnosti a prechod na rybolovné techniky s nízkym vplyvom sú kľúčové pre prežitie a prosperitu maloobjemového rybolovu;

67. zdôrazňuje, že verejné inštitúcie by mali uľahčiť prístup najslabších segmentov flotily k financovaniu s cieľom podporiť hodnotové reťazce a zabrániť zlyhaniam trhu; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili legislatívne iniciatívy na uľahčenie prístupu k formálnemu financovaniu pre odvetvie maloobjemového rybolovu; zdôrazňuje, že by to malo zahŕňať prístup k formálnemu úveru na kapitálové výdavky, ako aj k financovaniu rybolovných operácií, rozvoj nástrojov a finančných produktov pre strednodobé až dlhodobé investície v partnerstve s finančnými inštitúciami a uplatňovanie formálnych systémov financovania, akými sú zmluvy o výrobe alebo potvrdenia o skladovaní, za účasti rybárov, obchodníkov a verejných orgánov;

68. zdôrazňuje, že námorné priestorové plánovanie (NPP) je kľúčom k zabezpečeniu účasti všetkých zainteresovaných strán na rozhodnutiach týkajúcich sa využívania a ochrany morského prostredia; keďže NPP je kľúčovým nástrojom na zabezpečenie účasti rybárov venujúcich sa maloobjemovému rybolovu na rozhodovacom procese;

69. trvá na tom, že neustály pokles podpory EÚ pre toto odvetvie v rámci po sebe nasledujúcich viacročných finančných rámcov, a najmä zníženie finančných prostriedkov pre EFF/ENRAF a spoločnú organizáciu trhov, je jedným z faktorov, ktoré prispievajú k zhoršeniu situácie v tomto odvetví; opakuje preto, že finančná podpora EÚ pre odvetvie rybárstva sa musí výrazne zvýšiť;

70. domnieva sa, že dobrovoľné usmernenia FAO na zabezpečenie udržateľného maloobjemového rybolovu v kontexte potravinovej bezpečnosti a odstránenia chudoby sú cenným príspevkom k vymedzeniu rámca na ochranu, maximalizáciu a podporu maloobjemového rybolovu v kontexte politiky riadenia rybárstva;

71. vyzýva všetky členské štáty, aby posilnili pracovnú úlohu žien v rybolove prostredníctvom osobitných projektov a plným právnym uznaním úlohy žien ako asistentiek a spolupracovníčok v rodinných rybárskych podnikoch s cieľom zabezpečiť im väčšie pracovné záruky, príjmy do budúcnosti a dávky sociálneho zabezpečenia;

72. považuje za vhodné posilniť spoluprácu s cieľom uznať základnú odbornú prípravu poskytovanú školami alebo vzdelávacími inštitúciami, ktoré sú uznané vnútroštátnymi vzdelávacími systémami každého členského štátu alebo tretej krajiny a ktoré sú medzinárodne uznávané;

73. domnieva sa, že budovanie združujúcich bodov medzi rôznymi organizáciami zastupujúcimi toto odvetvie by bolo dôležitým prvkom pri obhajovaní jeho nárokov a zabezpečovaní jeho náležitého zohľadnenia pri vymedzovaní politík riadenia rybárstva a politík na využívanie námorného priestoru;

74. vyzýva Komisiu, aby v kontexte politiky súdržnosti presadzovala projekty, ktorými sa prispeje k ochrane pobrežných a ostrovných zón ako neoddeliteľných súčasti rybárskeho a námorného dedičstva;

75. zdôrazňuje, že odvetvie maloobjemového rybolovu ešte vo vyššej miere než zvyšok segmentov flotily môže niesť bremeno vplyvu rastúcej potreby obnoviteľných zdrojov energie na splnenie cieľov stanovených v Európskej zelenej dohode; zdôrazňuje, že maloobjemový rybolov bude obzvlášť postihnutý, ak dôjde k vysídľovaniu spôsobenému inštaláciou rastúceho počtu veterných parkov na otvorenom mori v pobrežných rybolovných oblastiach, keďže príslušní rybári nemusia mať kapacitu na presun do vzdialenejších rybolovných oblastí alebo na zmenu rybolovných metód; v tejto súvislosti žiada, aby bolo vykonané vhodné námorné priestorové plánovanie s cieľom chrániť záujmy všetkých odvetví a ako poslednú možnosť zaručiť spravodlivú kompenzáciu pre rybárov venujúcich sa maloobjemovému rybolovu;

76. vyzdvihuje príležitosti vyplývajúce z možných synergií medzi maloobjemových rybolovom a inými odvetviami, a najmä pobrežným cestovným ruchom, ktorý využíva rovnaké aktíva a infraštruktúry ako odvetvie maloobjemového rybolovu; zdôrazňuje, že takéto synergie by umožnili diverzifikáciu miestneho hospodárstva, poskytli ďalšie pracovné miesta a príjem rodinám a pomohli stabilizovať klesajúcu ziskovosť a zamestnanosť v odvetví rybárstva; v tejto súvislosti požaduje jasné vymedzenie pojmu rybárska turistika, ktoré umožní regulovanú činnosť a zároveň profesionálnym rybárom venujúcim sa maloobjemového rybolovu v plnej miere využívať príležitosti, ktoré poskytujú synergie s odvetvím modrého hospodárstva;

77. poukazuje na to, že v odvetví maloobjemového rybolovu sú ženy naďalej nedostatočne zastúpené; zdôrazňuje, že napriek tomu ženy vždy zohrávali aktívnu, hoci často neviditeľnú úlohu v odvetví maloobjemového rybolovu; zdôrazňuje, že túto „neviditeľnosť“ možno pripísať nielen kultúrnym dôvodom, ale aj nedostatku oficiálnych štatistických údajov o zamestnanosti žien v odvetví maloobjemového rybolovu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali projekty zamerané na zhromažďovanie informácií o zamestnanosti žien, ako aj na umožnenie ženám vstúpiť do odvetvia maloobjemového rybolovu a zastávať v ňom ústrednú úlohu;

78. domnieva sa, že zaručenie dostupného pracovného prostredia, a to aj v odvetví rybárstva, s cieľom opätovne začleniť do trhu práce aktívnych aj bývalých rybárov a iných pracovníkov s telesným alebo duševným postihnutím, ktorí sú zamestnaní v odvetví rybolovu, by viedlo k väčšiemu sociálnemu začleneniu a pomohlo by vytvoriť viac stimulov na tvorbu príjmov v odvetví rybárstva a v rybárskych spoločenstvách;

o

o o

79. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.